

„Er tiltalte ikke i forbindelse med en tilkendegivelse efter § 931 gjort bekendt med tiltalen, skal der ved forkyndelsen af tilsigelsen udleveres ham en genpart af anklageskriftet.“

29. Efter § 995 indsættes:

„§ 995 a. Retten kan beskikke en advokat for den forurettede, når det skønnes nødvendigt, at han har advokatbistand ved opgørelsen af erstatningskravet, og han opfylder den i § 330, stk. 1, nr. 2, nævnte betingelse. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jfr. kapitel 31.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet nedsatte i november 1960 et udvalg med den opgave at overveje, om organisationen af den i retsplejeloven § 135 nævnte vederlagsfri retshjælp burde ændres, og om der i forbindelse hermed burde ske ændringer af retsplejelovens regler om meddelelse af fri proces.

Udvalget afgav betæknning i november 1965 (nr. 404/1966). Betænkningen indeholder et udkast til lov om ændringer i lov om rettens pleje (Fri proces m. m.).

Det foreliggende lovforslag bygger på udvalgets udkast. Man har dog samtidig medtaget en række andre forslag til ændring af retsplejeloven. Således foreslås det, at bekendtgørelser i Statstidende af stævninger og domme i faderskabssager som hovedregel ikke skal angive moderens og barnets navne. Endvidere foreslås beløbsgrænsen for udenrettlige bødeforelæg forhøjet fra 300 kr. til 600 kr., og der foreslås åbnet mulighed for, at sigtede også i sager med konfiskation af beløb eller værdier op til 600 kr. kan få sagen afgjort udenretligt. En del af de øvrige ændringer står i forbindelse med kommunalreformen.

I det følgende vil forslagens bestemmelser om retshjælp til ubemidlede og om fri proces blive nærmere omtalt.

A. Retshjælp.

Den gældende retshjælpsordning er omtalt i betænkningen s. 53-56. Retshjælp for ubemidlede ydes i dag dels af advokater, der er antaget til at udføre

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 1969. Bestemmelserne i § 1, nr. 3, 4 og 24 træder dog først i kraft den 1. april 1970.

Stk. 2. Anordning nr. 54 af 21. februar 1933 om tilsyn med betinget domfældte, prøveløsladte m. v. samt om den i straffelovens § 56, 2. stk., omhandlede særlige undersøgelse i sager angående betinget dom ophæves.

Stk. 3. Advokater, der før lovens ikrafttræden er antaget til at udføre sager, hvori der er meddelt fri proces, kan ved anmeldelse til justitsministeriet inden 2 år fra lovens ikrafttræden tilkendegive, at de ikke ønsker at yde retshjælp.

sager, hvori der er givet fri proces, dels af private retshjælpskontorer. Retshjælpen hos advokater omfatter i dag adgangen til at få affattet besvælinger til øvrighedsmyndigheder; ansøgninger om fri proces og stævninger i borgerlige sager. Denne retshjælp foreslås udvidet til at omfatte praktisk vigtige retsområder som vejledning i person- og familieretlige sager, lejesager og sager vedrørende ansættelsesforhold, jfr. nærmere betænkningen side 63-65, og det af udvalget udarbejdede udkast til bekendtgørelse om retshjælp for ubemidlede (betænkningen side 77). Den fremgangsmåde, der skal følges for at opnå bistand, foreslås endvidere stærkt forenklet, bl. a. ved ophævelse af den gældende ordning, hvorefter der kræves en henvisning fra politiet. Det forudsættes, at retshjælp i områder, som omfattes af et retshjælpskontor, som hidtil vil blive ydet gennem disse kontorer. Med hensyn til retshjælpskontorerne foreslås i øvrigt alene en bestemmelse om, at der af statskassen kan ydes tilskud til sådanne kontorer (betænkningen side 65-67). Som vilkår for tilskuddet vil kunne fastsættes betingelser med hensyn til kontorets virksomhed.

B. Fri proces.

Der foreslås ikke væsentlige principielle ændringer af reglerne om fri proces. Den gældende ordning, hvorefter fri proces meddeles af amtmandene (i København: overpræsidenten) eller justitsministeriet, foreslås i det væsentlige opretholdt. Det samme gælder med hensyn til betingelserne for at opnå fri pro-